

Medaljens bagside

Jødiske flygtningeskæbner
i Danmark 1933-1945
af Vilhjálmur Örn Vilhjálmsson

Forlaget Vandkunsten

ris i begyndelsen af 1937 (ifølge brev fra Auslandszentrale til gruppen i København 22. januar 1937). Videre hed det i det nævnte brev af 13. juli 1937 at hun var blevet udvist fra Tyskland efter at de tyske myndigheder havde frataget hende statsborgerskab. Hendes navn optræder dog ikke i Ausbürgerungslisten, og der oplyses heller intet om fængselsophold eller ophold i en koncentrationslejr. Det fremgår også af SAPs arkivlevn at Else Pomeranz blev gift med en dansker, »N«³⁰⁵.

Som så mange andre jødiske flygtninge der ikke kunne anerkendes som flygtninge i Danmark i 1930erne fordi de ikke var politisk aktive, berettede Else Pomeranz om politiske tilhørsforhold som hun nok aldrig havde haft. Hun fortalte de danske myndigheder om ophold i en koncentrationslejr og i et fængsel, straffe som det ikke har været muligt at bekræfte. Det er mest sandsynligt at hun fortalte dette for at øge sine muligheder for at blive i Danmark.

Else Pomeranz, som ikke blev støttet af de socialistiske hjælpekomiteer i Danmark, men derimod af den jødiske, blev dog til sidst anset for at være politisk flygtning og ikke blot en »emigrant«. Indmeldelsen i SAP i 1937 har nok haft en vis indflydelse. I 1941 var det dog ikke længere tilstrækkeligt til at kunne få opholdstilladelse her i landet. Hun blev anholdt af de danske myndigheder og udvist i 1941 – ikke som »trotskist«, men som »kommunist«. Mere kommunist har Else Pomeranz dog ikke været end at hendes navn ikke optræder på en »Fortegnelse over tyske kommunistiske emigranter i Danmark«, som er opbevaret i Politiets Efterretningstjenestes (PETs) arkiv siden 1972³⁰⁶.

Julius og Irma Barasch

»Han vil hævde, at han overhovedet ikke kommer sammen med politiske Flygtninge«³⁰⁷

Julius Barasch, født 25. maj 1898 i Hamburg. Udvist fra Danmark 7. september 1942. Død i Auschwitz 23. oktober 1943

og

Irma Barasch (f. Marcuse) født 9. juni 1893 i Wriezen. Udvist fra Danmark 7. september 1942. Deporteret 26. februar 1943 til Auschwitz, meldes forsvundet.

Julius Barasch blev født i Hamburg i 1898. Hans slægt stammede fra Rendsburg. Hans forældre blev således født i Danmark, og deres respektive slægter havde boet i Syddanmark i lang tid. Moderen var Clara Barasch. Hun emigrerede i 1936 til Australien og bosatte sig hos Julius' søster i Sidney³⁰⁸. Faderen var Simon Barasch, som var død da Julius Barasch kom til Danmark i 1933. Julius Barasch havde studeret jura og nationaløkonomi, men fik aldrig nogen afsluttende eksamen. Journalistikken var et ideelt erhverv for Julius. Han gik i gang med sin nye karriere efter afsluttet militærtjeneste i Første Verdenskrig. Han var ansat på *Berliner Tageblatt* i Berlin, en af de aviser som nazisterne og andre senere udråbte som en del af den tyske »Judenpresse«. Fra 1929 havde han sit eget korrespondance- og rådgivningsbureau i Berlin, men var samtidig beskæftiget med journalistikken. Han var da blevet gift med Irma Marcuse, der havde arbejdet som bogholderske.

Mens han var ansat på *Berliner Tageblatt*, skrev han en artikel formet som en anmeldelse af en bog af en vis Dr. Arthur Dinter (1876-1948)³⁰⁹, der var et angreb på jøderne. Julius Barasch blev af redaktøren opfordret til at anmelde bogen og kritisere den. Formålet var at prøve at få Dinter til at rejse en sag mod *Berliner Tageblatt*, for derefter under en retssag at kunne bevise at Dinter havde forfalsket citater han havde anvendt i bogen. Der kom også en retssag ud af det, som trak i langdrag. Men retten i Berlin idømte i 1931 redaktøren en bøde på 1.200 Mark og Julius Barasch en bøde på 500 Mark. Retten fandt at der var ført beviser for forfalskede citater, men at artiklen til gengæld var injurierende.

Efter nazisternes magtovertagelse i 1933 troppede SA-mænd op på Julius Baraschs bopæl da han ikke var hjemme. Redaktøren fra *Berliner Tageblatt*, som var involveret i kritikken af Dinter sammen med Barasch, var allerede blevet anholdt. Julius Barasch turde ikke længere opholde sig i Tyskland. Han rejste derfor sammen med sin kone til Frankrig. Her opholdt de sig i fem måneder, hvorefter de rejste til Danmark og ankom 4. oktober med skib til Esbjerg.

Julius Barasch blev anerkendt som emigrant af den jødiske hjælpekomite, Komiteen af 4. maj 1933, som understøttede ham for en kort tid efter ankomsten. Komiteen arbejdede også med hans videre rejse fra Danmark. Han søgte blandt andet til Australien, men i 1936 kom der afslag fra Canberra. Ægteparret søgte dog igen flere gange om indrejse til Australien, men altid uden held.

Fig. 68. Irma og Julius Barasch med Clara Barasch, Julius' mor, i Tivoli i København i begyndelsen af juli 1934. Dette lille, uskarpe billede, som er bevaret i Australien, er det eneste kendte foto af Irma og Julius Barasch. Foto i privateje.

Julius og Irma Baraschs ophold i Danmark var præget af belastende fattigdom. Med familiens hjælp solgte han ganske vist af og til nogle artikler til forskellige udenlandske blade, blandt andet fik han afsat artikler i Sidney. Han forklarede selv at han skrev upolitiske, populærvidenskabelige artikler. Her i landet var der ikke brug for ægteparrets kvalifikation.

Myndighederne noterede at Barasch udtalte »at de Blade han havde skrevet til, har tabt Interessen for Danmark, som jo kun er en lille og betydningsløs Stat«. I april 1937 oplyste Julius Barasch at han ikke havde skrevet artikler i de seneste otte måneder, »fordi han paa Grund af økonomiske Sorger ikke har været oplagt til at skrive«³¹⁰.

Fra slutningen af 1936 og to år frem måtte parret leve af socialhjælp, samt huslejhjælp, og de fik spisebilletter fra den jødiske hjælpekomite. Ægteparret var som mange andre af de dårligst stillede flygtninge også kommet i kontakt med jødemissionsselskabet »Mildmay Mission«. De modtog således en overgang 20 kroner månedligt fra den fromme, jødekristne missionær Nathaniel Hirsch. Hirsch skaffede dem en defekt skrivemaskine samt en duplikator, som den jødiske hjælpekomite finansierede. Ægteparret søgte om arbejdstilladelse i 1938 og hvert år frem til 1941 for at kunne beskæftige sig med udenlandsk handelskorrespondance, oversættelser og som vikarer etc. Men det blev kun til afslag. Ud over at skrive artikler til udenlandske blade blev den defekte skrivemaskine flittigt brugt til lidt af hvert. Ægteparret skrev blandt andet ansøgninger for andre jøder. Fremmedafdelingen så igennem fingre med det, hvad den ikke altid gjorde i andre jøders tilfælde.

Emigranthjemmet, Rådhuspladsen 77

Ægteparret Barasch opholdt sig meget i *Emigranthjemmet* på kvisten på 4. sal, Rådhuspladsen 77 i København. Hjemmet blev åbnet i 1936. Irma Barasch påtog sig brevskrivningen til forskellige interne akti-

viteter. Hjemmets vigtigste opgave var, som det blev beskrevet i *Uge-Journalen* nr. 11. 1939, at »modvirke demoralisation blandt flygtningene«³¹¹.

Myndighederne og navnlig politiet var interesseret i Emigranthjemmets aktiviteter fra første færd, herunder Julius Baraschs færden dér og hans omgangskreds. At Statspolitiet/Rigspolitiet har haft en negativ holdning til hjemmet, ses tydeligt af forskellige breve og referater fra møder med de danske ledere og bestyrelsesmedlemmer af hjemmet. I april 1939 blev det ligeledes i overværelse af formanden for Emigranthjemmet, Biblioteksdirektør Thomas Døssing³¹², besluttet at »Hjemmet ogsaa m.H.t. nye Medlemmer øjeblikkeligt satte sig i Forbindelse med Politiet for at man kunde sikre sig, at der ikke opholdt sig paa Hjemmet nogle, som var her ulovligt«³¹³.

»Demoralisation« fandt alligevel vej til hjemmet. Hjemmets daglige leder, den tyske politiske flygtning Otto August Karl P., var blandt andet af Gestapo mistænkt for at være medlem af en »international terroristbande«. I 1939 faldt han i unåde hos den danske bestyrelse for Emigranthjemmet og mistede sin lederstilling. Denne tyske kommunist havde sin egen forklaring på hvad der var hændt på 4. sal på Rådhuspladsen. Han opfattede ikke sin degradering som en konsekvens af kriminelle handlinger, ledelsens fyring eller myndighedernes chikaner, men fortalte politiet at grunden til at han var ude af hjemmet, var at »Hjemmet efterhaanden var stærkt jødisk præget og fuldstændigt domineret af jødiske Elementer«³¹⁴.

Politisk aktiv?

Der var i begyndelsen en stiltiende aftale mellem myndighederne og Komiteen af 4. maj 1933 om at ægteparret Barasch skulle klassificeres som »politiske flygtninge« eller »jødiske politiske flygtninge«, som det blev defineret i deres udlændingesag. Den 6. april 1934 rapporterede en medarbejder ved Fremmedafdelingen: »Kontorchef Poulsen, Udenrigsmin.s Pressebureau, meddelte Gaars Form., at Stp. [Statspolitiet] havde forespurgt om en Person ved Navn Barratz (Bar-natz). Kontorchefen havde talt med ham; han gjorde et tiltalende Indtryk, bor i Wildersgade 11. Han er Medarbejder ved »Das blaue Heft«, der udkommer i Paris, »Die Wahrheit«, økonomisk Tidsskrift, der udkommer i Prag, »Der Aufruf«, Liga for Menneskerettigheder. Disse Blade er ganske upolitiske og har bestaaet i flere Aar«³¹⁵.

I 1935 gik Fremmedafdelingens H. Folmer Larsen (se fig. 103) »undercover« til et møde blandt emigranter i København. Folmer Larsen observerede en tysk statsborger ved navn Otto Friedrich Witt: »Da Witt ifølge de hertil indgaaede Indberetninger maa anses at være en af Organisatorerne i »Schwarze Front«, og en Dag af undertegnede blev bemærket, at Witt gav Tegn til Barasch under et Møde, om at Barasch skulde tie stille, idet Witt havde bemærket undertegnede i Nærheden, maa det antages, at Barasch ligeledes beskæftiger sig med politisk Arbejde her i Landet«. Folmer Larsen skrev igen den 9. november 1935: »Da pgl. maa anses at være Schwarze Front Mand, henst. det hans Pasfoto kopieres ved først givne Lejlighed, særlig da det synes, som han driver aktiv Politik her fra Landet«³¹⁶.

Julius Baraschs post blev åbnet af politiet, og af et fortroligt notat fra opdagerchef Ivan Peder Hutzen Stamm³¹⁷ ved Københavns Politikammer fremgår det at man i en pakke til Barasch havde fundet 150 eksemplarer af tidsskriftet »Die neue Weltbühne. Wochenschrift für Politik, Kunst, Wirtschaft«, fra den 25. juli 1935. Dette var et tidsskrift som mest henvendte sig til jødiske intellektuelle flygtninge. Det indeholdt ingen store ord og var helt uden politiske paroler.

Selv hævdede Barasch over for Statspolitiet i 1935 at han ikke på nogen måde havde noget med politik eller politisk agitation at gøre, og »han vil hævde, at han overhovedet ikke kommer sammen med politiske Flygtninge«³¹⁸.

I 1937 kom Julius Barasch igen i politiets søgelys fordi han medvirkede til en udstilling om borgerkrigen i Spanien. Udstillingen var arrangeret af den internationale Komite mod Krig og Fascisme, som stod under protektion af Dansk Freds- og Folkeforbunds Forening. En billed- og plancheudstilling, som viste borgerkrigens rædsler, var blevet holdt i Grundtvigs Hus i København i februar 1937 under Baraschs ledelse. Gæsterne blev opfordret til at give penge til nødlidende kvinder og børn i Spanien. Barasch fik ikke noget for sit arbejde, men indvilgede i også at opsætte udstillingen i Køge og Næstved. I Næstved, hvor kun 80 mennesker besøgte udstillingen, kom den i politiets søgelys, og Barasch og hans medhjælper blev indkaldt til forhør to gange på to dage. De havde ikke søgt om tilladelse til at afholde udstillingen i provinsen eftersom de mente at når de havde en tilladelse i København, behøvede de ikke en uden for hovedstaden. Efter at politiet i Næstved havde kontaktet Frem-

medafdelingen, gjorde man ikke mere ved sagen da det viste sig at alle økonomiske forhold samt baggrunden for udstillingen og indsamlingen var i orden. Alt var arrangeret af fine, danske borgere, blandt andre en tidligere dansk gesandt i Madrid. Udstillingen fortsatte dog ikke efter Næstved. Der var for ringe interesse i Danmark for borgerkrigens skæbner³¹⁹.

Men af og til nytter det at lytte til den mistænkte. Politiet som takket være Hagbard Folmer-Larsen nu havde Julius Barasch stående i sit kartotek som »Kommunist, antageligt medlem af Schwarze Front og Repræsentant for »Die Deutsche Revolution«, kom endelig i slutningen af 1939 til en klar konklusion vedrørende Barasch. Man skrev:

»Den mod Julius Barasch verserende Undersøgelse ang. Rygter om, at han giver sig af med politisk Virksomhed, har hidtil ikke givet noget Resultat. Krmbtj. Østergaard-Nielsen, der har undersøgt sagen, er mest tilbøjelig til at tro, at Rygterne ikke har noget paa sig. Det er i hvert Fald en Kendsgerning siger Krmbtj. Østergaard-Nielsen, at Julius Barasch længe har siddet i meget daarlige Kaar. Han har saaledes længe faaet Socialhjælp, ligesom han bliver hjulpet af Mosaisk Trossamfund«³²⁰.

Udleveret til tyskerne

Samtidig med at Stats-/Rigspolitiet forgæves prøvede at finde noget belastende på det forarmede ægtepar, var en Julius Barasch blevet registreret hos Gestapo, Geheime Staatspolizeiamt IVA 1 i Berlin, i juli 1940, nærmere betegnet i en »Anlage II zu der Zusammenstellung Lichtbildern flüchtiger Kommunisten und Marxisten«. I listen optræder kommunisten *Olafson-Frederikson*, under dæknnavnet »Julius Barasch«. Her står der: »Julius Barasch. O[lafsson] ist kommunistischer Journalist. Unternimmt Reisen und erledigt dabei Aufträge vermutlich für die Komintern«³²¹.

Det hjalp heller ikke ægteparret at medarbejdere i det danske fremmedpoliti afleverede oplysninger om herboende emigranter til Gestapo. Det kan ikke udelukkes at det var grunden til at navnet Julius Barasch figurerede i Gestapos rapport.

I en anden Gestapoafdeling, i Hamburg, fuldendte man den 10. september 1942 en rapport (Schlußbericht) over KPD-Abschnittsleitung Nord, som også omhandlede kommunisters aktiviteter i Danmark. Heri var der også en redegørelse for *Kominterns* aktiviteter

i Skandinavien. Rapporten, som ganske vist er udfærdiget efter at ægteparret Barasch var blev anholdt og udsendt fra Danmark, nævner ikke med et eneste ord Julius eller Irma Barasch. Derimod nævnes i denne rapport tyske kommunister der var blevet anholdt og udvist fra Danmark og i visse tilfælde henrettet³²². Det ser derimod ikke ud til at man i Hamburg har kendt noget til en Julius Barasch.

Det kan ikke have været efterretninger i rapporten fra Gestapo i Hamburg som fik den tyske Bevollmächtigte i Danmark til at forespørge om Julius Barasch og seks andre personer i januar 1942³²³. Det fik heller ikke *SS-Hauptsturmführer* og Kriminalrat Hans Hermannsen (s. 286-301) til at henvende sig til Troels Hoff (der på det tidspunkt lige var blev udnævnt som Statsadvokat for særlige Anliggender) for at bede ham om at anholde blandt andre Julius Barasch. Hermannsens brev af 28. august 1942 til afdeling A.S. blev sendt fra Bevollmächtigte des Deutschen Reiches. Brevet har indgået i Statsadvokatens rapport A.S. 6819 over Julius Barasch, som ifølge mangelisten over forsvundne rapporter hos Statsadvokatembedet for særlige Anliggender (som findes i embedets arkiv i Rigsarkivet) skulle være forsvundet efter krigen. Embedets rapport (A.S. 6819) over Barasch, eller rettere dele af den, er derimod bevaret i udlændingesagen for Julius Barasch og er sidst blevet brugt og stemplet af Justitsministeriets 3. kontor den 21. januar 1948, længe efter at alle rapporter i Statsadvokatembedets arkiv efter sigende skulle være blevet destrueret.

Det kan derimod ikke udelukkes at kriminalkommissær i Fremmedafdelingen, Hagbard Folmer-Larsen, der længe havde prøvet at kæde Julius Barasch sammen med ulovlige aktiviteter, kunne have nævnt Julius Barasch over for tyskerne. Folmer Larsen, eller »Afdøde Larsen«, som kollegaerne kaldte ham på grund af hans markante kraniale ansigtstræk, havde sin daglige gang hos tyskerne i Dagmarhus. I slutningen af 1940 blev han Vilhelm Leifers betroede overbetjent og senere kriminalassistent i *Visumkontoret for Danske*. Men efter ønske fra tyskerne, som kun ville have med én mand at gøre i forbindelse med visumanliggender og udlændinges ud- og indrejse, bestemte ministeriet at Vilhelm Leifer skulle tage sig af dette område med Otto Linstow som ekspeditionssekretær. Vilhelm Leifer berettede selv om denne foranstaltning: »Det var jo sådan en lidt omvendt kompetence, men jeg gjorde da mit til, at det gik uden gnidninger og det gjorde det så«.

Vilhelm Leifer beskrev videre i sine erindringer fra 1987 samarbejdet således: »For øvrigt var det i praksis min overbetjent, senere kriminalassistent Folmer-Larsen, der bar sagerne ned til tyskerne og det førte hurtigt til, at hans tyske kollegaer helt og holdent accepterede ham som en af deres egne, lige til den kammeratlige øl efter arbejdet. De hjalp hinanden – Larsen jævnlige på den måde, som undtagelsesvis ikke gik i tilfældet Christmas Møller. For at der ikke skulle opstå kritik af øldrikningen, finansierede jeg af og til personligt den omgang, som det var naturligt at Larsen gav, således at det ikke fik karakteren af noget embedet kendte til« ... »ingen kunne tage fejl af, hvorledes Larsens skelet måtte komme til at tage sig ud i en læges studerekammer – var en storartet medarbejder, men ikke altid lige nem. Von Linstow, som efterhånden kom til at hedde kontorchefen, bemærkede engang til mig, at han egentlig ikke begreb, hvordan jeg i længden holdt Larsen ud, når han råbte og støjede under dagens gerning«³²⁴.

Efter denne erindring var det muligvis meningen at eftertiden ikke skulle være i tvivl om Folmer-Larsens karakter og arten af hans samarbejde med tyskerne. Men med alt muligt forbehold for Leifers beskrivelse af en af sine underordnede under krigen er det ret sandsynligt at Folmer-Larsen kunne have været leveringsdygtig i oplysninger om Julius Barasch, som han tidligere havde skygget og indberettet på et tvivlsomt grundlag.

Anholdelse og udvisning

Den 29. august 1942 blev Julius og Irma Barasch anholdt på bopælen af politifolk fra Statsadvokatembedet for særlige Anliggender i medfør af fremmedlovens §14. Anholdelsen blev noteret i det »særlige Kartotek« hos kriminalassistent Havelykke, det vil sige Rigspolitiets kartotek for jøder, opbevaret af kriminalbetjent Havelykke, politiets førende »jødeekspert«³²⁵. Den 4. september havde Jens Herfelt i Justitsministeriet godkendt inddragelsen af Julius Baraschs opholdstilladelse samt hans udsendelse til Tyskland. Jens Herfelt bemyndigede rigspolitichefen til at drage omsorg for at også opholdstilladelsen for Irma Barasch blev inddraget, og at hun blev sendt til Tyskland sammen med sin mand³²⁶. Den 7. september 1942 blev ægteparret Barasch transporteret til Warnemünde sammen med en tysk politisk flygtning, Hans Robert Rütting, og udleveret til Gesta-

Fig. 69. En fiskeavler i Auschwitz-Birkenau i september 2001. Den lokale bonde havde forvandelt en cementskælderruin fra en af de centrale bygninger (lazarettet?) i sigøjnerlejren i Birkenau til et bassin, hvori han opdrættede agn eller små foreller. På stangen hænger et net, som han samlede agnet op med i en spand med vand. Da han blev forstyrret i denne beskæftigelse, pakkede han sammen og for af sted på sin knallert gennem dødslejren. Foto V.Ö. Vilhjålmsson 2001.

po-kommissær Prochnow, som bragte dem til Berlin. Dette meddelte Statsadvokaten for særlige Anliggender Tilsynet med Udlændinge (Fremmedafdelingen) to dage senere³²⁷.

Efter et ophold i fængsel og i en opsamlingslejr for jøder i Große Hamburger-

straße i Berlin blev Irma Barasch sammen med ca. 1.100 medfanger sendt på 32. *Osttransport* til Auschwitz den 26. februar 1943. Datoen for Julius Baraschs transport til Auschwitz kendes ikke.

Julius Barasch blev registreret som afgået ved døden i Auschwitz den 25. oktober 1943³²⁸. Irmas skæbne kendes ikke i detaljer. Antagelig blev hun ombragt ved ankomsten til Auschwitz-Birkenau i februar 1943.

Jøder i Schwarze Front

Den samme Gestapomand, kriminalrat Otto Prochnow fra Berlin, som overtog ægteparret Barasch fra de danske betjente i Warnemünde og bragte dem til et fængsel i Berlin i 1942, var igen i Danmark i begyndelsen af 1943. På det tidspunkt var han blevet fremmet til SS-Hauptsturmführer. Han var i Danmark for at forhøre og anholde den velkendte pacifist og jøde Arnold Kalisch (1882-1957), der havde opholdt sig i Danmark fra 1933. På dette tidspunkt var Arnold Kalisch lærer i Vejle. Kalisch havde været i såvel de tyske som de danske myndigheders søgelys med henblik på udvisning. Nu blev han anholdt på sin bopæl den 9. februar 1943 af tre mænd. Den ene af mændene var Otto Prochnow, og sandsynligvis var en af de andre en dansk betjent fra politiafdeling A.S. under Statsadvokaten for særlige Anliggender. Prochnow havde den 5. februar 1943 personligt henvendt sig til Afdeling A.S. og fået konstitueret statsadvokat Troels Hoff's tilladelse til at anholde Kalisch. Hjemme hos Kalisch i Vejle fandt man et gammelt eksemplar af Otto Strassers tidsskrift »Die deutsche Revolution«³²⁹. Otto Strasser var grundlæggeren af »Die Schwarze Front«. Strasser havde tilhørt den ekstreme

»venstreorienterede« fløj af det tyske naziparti. Han blev ekskluderet af partiet efter Hitlers magtovertagelse, og hans bevægelse Die Schwarze Front blev forbudt i 1933³³⁰. Kalisch havde ført korrespondance med denne dubiøse mand, men havde dog til alt held fået tilintetgjort korrespondancen før Prochnow og hans fæller bankede på i Vejle i 1943. Kalisch blev transporteret til København og indsat i Vestre Fængsel. Statsadvokaten for særlige Anliggender, Troels Hoff, notificerede Justitsministeriet om anholdelsen i et brev af 10. februar 1943. Han oplyste at Kriminalrat Prochnow den 5. februar 1943 havde anmodet om »at den tyske Emigrant Arnold Ernst Wilhelm Kalisch, født i Berlin den 22.1. 1882, maatte blive anholdt sigtet for Højforræderi i den i Berlin verserende saakaldte »Schwarzer Front-Sag«, hvori der tidligere er foretaget Anholdelser her i Landet, senest Barasch (Jm. 3.K.1942 Nr 17¹⁰).... Under Henviisning til foranstaaende skal jeg anmode om Justitsministeriets Godkendelse af det foretagne Skridt og om, at Anholdtes Opholds- og Arbejdstilladelse bliver inddraget fra Anholdelsesdagen at regne. Forsaaavidt angaar Udsendelsen af Kalisch, vil der herfra bl.a. under Hensyn til Anholdtes høje Alder blive optaget nye Forhandlinger«³³¹.

Om det var den sidste bemærkning, eller andre faktorer, som i sidste ende reddede Kalisch fra udvisning på grund af en anklage for højforræderi i Tyskland vides ikke, men han sad i Vestre Fængsel frem til »løsladelsen« den 8. oktober 1943. Herefter blev han bragt til Sundby hospital, hvor han blev bevogtet af tyske soldater. Den 14. oktober 1943 lykkedes det ham med hjælp fra blandt andre en dansk kriminalbetjent at tage flugten fra hospitalet og tage med familien til Sverige³³².

Hverken Kalisch eller ægteparret Barasch havde noget med bevægelsen Die Schwarze Front at gøre. Ej heller var der nogen rettergang mod medlemmer af denne bevægelse i Berlin i 1942-43. Troels Hoff's antagelse i et brev af 10. februar 1943 byggede faktisk udelukkende på Folmer Larsens formodninger fra 1935. Danske politifolk og jurister i Justitsministeriet anså det åbenbart for realistisk at jøder kunne have været medlemmer af en antisemitisk gruppe som Schwarze Front, som havde været en del af det tyske naziparti. Det kan dog ikke udelukkes at Schwarze Front-fantasien i sagen vedrørende Barasch i sidste ende endte som et påskud for en SS-mand som Otto Prochnow til at få en tjenesterejse til »flødeskumsfronten« i 1943³³³.